

Su saati sandı bomba çıktı

Adalet Bakanlığı'nda 30 yıl hizmetli olarak çalıştıktan sonra emekli olan Raziye Yılmaz, temizlik yaparken bulduğu bir paketi su saati sandığını, arkadaşlarının uyarısıyla saatli bomba olduğunu anladığını ve polislere teslim ederek Bakanlık'da büyük bir patlamayı önlediğini anlattı.

Ceyda BOZDAĞ

Evine konuk olduğum Raziye Yılmaz, çekingen, gergin ve telaşlı bakışlar ile bana bakıyor durmadan ellerini ovuşturuyor, bir şeye ihtiyacımın olup olmadığını soruyordu.

İkimizde de ilk defa tanıştığımızdan olsa gerek, bir gerginlik vardı. Bendeki gerginliğin sebebi ilk röportajım olmasıydı. Ondaki gerginliğin de ilk defa röportaj vereceği için olduğunu düşünmüştüm. Ama sohbetimiz ilerlediğinde ilk röportajı olmadığını anladım...

Merhaba Raziye Hanım, sizi tanıyarak başlamak istiyorum. Biraz kendinizi anlatır mısınız?

Tabii kızım. Ben Raziye Yılmaz, 1952 yılında Çubuk Dumlupınar'da doğdum. 5 kardeş doğduk biz. 2 abim vardı. Biri devlet dairesinde çalışıyordu kaza geçirdi, öldü. Diğeri de jandarmaydı görev sırasında vefat etti. 3 kız kardeş kaldık ben aralarında en küçük olanım. İlkokul mezunuyum. Okumak isterdim ama o dönem kız çocuğu okumazdı, okutmazlardı. Okutacak olsalar da paramız yoktu zaten. Biz rençber kadınıyız. Babam da annem de kardeşlerim de hepimiz tarla işiyle uğraştık.

Ya kendi kurduğunuz aile?

Evliliğim görücü usulü oldu. 1972 yılında evlendik, 51 yıldır evliyiz. İlk başta ne ben istedim ne de o ama aileye karşı çıkmak bir kenara fikrimiz dahi sorulmazdı. Evlendik şimdi iyi ki diyoruz. Yol arkadaşım dan razıyım, Allah razı olsun. Her zaman birbirimize destek çıktık, her şeyin üstesinden beraber geldik. Birbirimize olan saygımızı hiçbir zaman kaybetmedik. O benim şansım. 3 çocuğum var. Bir oğlum iki kızım var. 7 de torunum var. Çocuklarım ardı ardına doğdu, üçüz gibi büyüdüler. Büyütmek çok zordu, masraf çoktu, imkân yoktu. Ben de çocuklarımın masrafını karşılamak için çalışmak zorunda kaldım.

Mesleğiniz neydi?

Adalet Bakanlığı'nda hizmetli olarak çalıştım. Eşim de aynı işi yapıyordu. Eşim sayesinde girebilirdim zaten işe. 5 sene kalır çıkarım dedim 20 sene kaldım sonra da oradan emekli oldum.

Çocuklarınızın masraflarını karşılamak için işe girdiğinizi söylediniz. Peki siz çalışırken çocuklarınıza kim baktı?

İlkokul 3, 2 ve 1'e gidiyorlardı. Bazen komşu bakıyordu bazen tek

başlarına kalmak zorunda kalıyorlardı. Çok küçükken başlarının çaresine bakmayı öğrendiler. Her sabah işe giderken çocuklarımı bıraktığım için hüngür hüngür ağlardım. Ben ağlardım çocuklarım ağlardı. İşe gitmek çok koyardı ama para yetmiyordu. Bir gün yine işe giderken, ağlıyorum. Otobüsteyim. Bir kadın oturdu yanıma. "Kızım sen neye ağlıyorsun? Her sabah bu otobüste seni görüyorum ve her sabah ağlıyorsun. Bir derdin bir sıkıntın mı var?" kadına dönüp "Teyze işe gidiyorum. Çocuklarım daha çok küçük onların yanında olamamak çok üzüyor beni. Dayanamıyorum" dedim. Kadın gülümseyip, "Kızım, sen sırtını devlete dayamışsın parayı kazanmaya başlamışsın. O çocuk yine büyür, büyüebilmesi için de paraya ihtiyacı var sen zaten çocukların için doğru olanı yapıyorsun. Ben 70 yaşına geldim para kazanabilmek için bu saatte el işine gidiyorum. Sen benim yaşına geldiğinde en azından emekli maaşı alırsın. Bu kadar ağlayıp üzülmene, üzüntüden harap olmana gerek var mı?" İşe başladığımdan beri ilk defa biri bana üzülmeye demmişti, ilk defa biri bana doğru olanı yapıyorsun demmişti ve ilk defa biri işe gittiğimi öğrenmişti.

İşe gittiğinizi kimse bilmiyor muydu?

Kimse bilmiyordu. Ben 30 yaşından sonra işe gitmeye başladım. El alem ne derdi? Her gün evden teyzeme, ablama gidiyorum diye çıkarırdım. Kadın çalışmazdı, çalışamazdı. Evde oturur çocuğuna bakardı. Çok uzun süre gizli tuttum. Sonra çocuğum hastalandı izin aldım. İznim bitti işe gitmem lazımdı ve benim çocuğum hastaydı. O zaman ilk defa komşuya söyledim utana sıkıla rica ettim çocuğuma bakması için. Öyle böyle derken herkes öğrendi. Sonra ailemin kulağına gitti babam hâlâ yaşıyordu. Eşimi arayıp erkekliğine, adamlığına küfretmiş. Beni aradı sövdü, saydı sonra küstük babamla. Konuşmadı bizimle. Vefat etti küs gitti. Keşke böyle olmasaydı ama hayat işte. Çok laf ettiler, çok kınadılar.

Aileniz ile aranız bozulduğu zaman hiç pişman oldunuz mu?

O zamanlar bırakmayı düşündüm ama olan olmuştu ve benim çocuklarıma, evime bakmam lazımdı. Şu an ise iyi ki bırakmamışım diyorum. Oturduğumuz evi alabildik, üstelik üç çocuğuma da ev verebildik. Hiçbiri maddi anlamda zorluk çekmedi.

Biraz da işinizden konuşalım...

Ben temizlik işine baktım kızım. Yerler, tuvaletler, camlar aklına ge-

Tüm ikna çabalarına rağmen Raziye Yılmaz sadece bu fotoğrafın çekilmesine izin verdi.

lebilecek her türlü temizlik işini yapıyordum. Dediğim gibi Adalet Bakanlığı'nda çalışıyordum. Yaptığım iş bana koymazdı da bizi zorla bakanın evine temizliğe götürürlerdi o çok koyardı. Hiçbirimiz gitmek istemezdik. Bir gün arkadaşlarla anlaştık gitmeyeceğiz dedik karşı çıktık. Bizi zorla polis arabasına bindirip götürdüler. Bunu anlatsam mı bilemedim, sinir oldum ya zorla götürüldüğümüze temizlik yaptığımız kirli bezi bilecek yatağa yastığın üzerine koydum. Sonra evin hanımı, bu nasıl iş yapmak diye sinirlenerek herkesi toplayıp yatak odasında kimin temizlik yaptığını sordu. Ben de elimi kaldırıp "nasıl olur da orada unutturum, kusura bakmayın" dedim. O günden sonra bir daha beni o eve temizliğe götürmediler. Bilsen daha önce yapardım.

Meslek hayatınızda aklınızda kalan başka bir anınız var mı?

Yanlış hatırlamıyorsam 1978 yılıydı işe başlayalı ya 2 ya da 3 sene olmuştu. Temizlik yapıyordum. En üst kattaydım. Demir kutular olurdu, o demir kutulara sigara izmariti atılırdı. Sigara izmaritlerini alıyordum. Alırken bir tane kutunun içinde gazeteye sarılı bir şey buldum içine açtım baktım. Üzerinde sayı vardı geri sayım yapıyordu su saati sandım ne olduğunu anlayamadım. Hemen köşede Ömer Abi vardı. Onun yanına gittim "Ömer Abi böyle bir şey buldum ne bu biliyor musun?" diye sordum. Ömer Abi bana bakıp "kızım bu bomba at bunu hemen camdan aşağıya" dedi. Başımdan aşağıya kaynar sular döküldü o an. Camdan aşağıya baktım arabalar var. Bütün bakanlar, çalışanlar arabasını oraya koyuyordu. Atamazdım. O an akıl edebildim kapıda polisler vardı koşa koşa yanlarına gittim o andan hatırladığım bomba deyip onlara uzattığımdı. Polise götürdüğümde patlamasına 5 dakika kalmış. Beni hemen karakola götürdüler ne olduğunu sordular ama şoka girmiştin ne

konuşabiliyordum ne de tepki verebiliyordum. Karşımdaki polis gözlerimin içine bakıp "güvendesiniz" deyince oturup orada hıçkırığa hıçkırığa ağlamaya başlamışım hiçbir polis karışmadı ağlamamı beklediler kendime gelince ifademi aldılar. O günden sonra benim kafa biraz gitti yıllar olmuştur hâlâ hatırladıkça kötü olurum. Gazeteciler, uzun süre arkamda dolaştılar, röportaj yapmak istediklerini, fotoğrafımı çekmek istediklerini söylediler. Röportaj verdim ama fotoğrafımı hiçbir zaman çektiler. Daha sonra polisler yanıma gelip şüphelileri bulduklarını, görüp görmediğime bakmamı istediler. Gitmek istemedim çok korktum peşime düşerler sandım. Polis onların beni görmeceğini hiçbir sorun çıkmayacağını söyledi. Karanlık bir odaya girdim arada cam vardı. Baktım ama hiçbirini daha önce görmemiştim. Daha sonra izne çıkıp uzun süre evimde kaldım ve sonrasında tekrar işe başladım. Bu sırada 3 ay boyunca her gün polis beni takip edip, güvenliğimi sağlamış. Tabii ben bunu daha sonradan öğrendim.

Sizin için hâlâ hassas bir konu olduğunu görebiliyorum. Başka bir soruya geçelim o zaman. Hayatınızda pişman olduğunuz, keşke deddiğiniz bir konu var mı?

Hep demişimdir bir gün bana hiç pişman olduğun bir şey var mı varsa o nedir diye sorarlarsa bu cevabı vereceğim diye. Kızlarımın meslek sahibi olmasına izin vermedim. O kadar pişmanım ki her zaman içim içimi kemirir bu konuda. Çok büyük cahillik ettim. Ben çocuklarımın yanında olamadım onlar çocuklarının yanında olsun, onlara bir ev bıraktım zaten dedim işe girmelerine izin vermedim. Eğer izin verseydim şu an çok daha iyi bir hayatları olabilirdi. Kızlarımda yaptığım hatayı torunlarımda yapmak istemiyorum. Kız torunlarımla okuyup, çalışıp meslek sahibi olabilmeleri için manevi ve maddi desteği hep vereceğim.